

FarmBioNet – Sieť pre poľnohospodárstvo podporujúce biodiverzitu

FarmBioNet – projekt programu Horizont Európa zameraný na podporu poľnohospodárskych postupov priaznivých pre biodiverzitu (PPPB) v celej Európe a vytváranie národných sietí, ktorých cieľom je prinášať a propagovať nové poznatky a opatrenia v oblasti poľnohospodárskych poznatkov a inovácií (AKIS) pre podporu biodiverzity.

Trvanie projektu: 1/2025 – 12/2027

Milí priaznivci národnej siete FarmBioNet,

zostavili sme pre vás v poradí 5. informačník, ktorý prináša sumár zaujímavostí:

1. Pohľad na prvý rok projektu FarmBioNet.
2. V rubrike “Rozhovory” sa pozrieme bližšie na postrehy a skúsenosti v oblasti poľnohospodárstva s írskym a švajčiarskym členom projektu FarmBioNet.
3. Otázka opeľovačov, podpory ich životného prostredia a ochrany, zostáva stále nosnou témou a naberá na významnosti aj v novom partnerstve FarmBioNet a VALOR.
4. Odhodlanie stať sa farmárom medzi mladými poľnohospodármi narastá, dozvedáme sa na webovej stránke ASYF – Združenia mladých farmárov Slovenska, ktoré chráni a koordinuje záujmy mladých farmárov.
5. V závere vám predstavíme nový študijný odbor na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre.
6. Nebudú chýbať ani aktuálne pozvánky.

1. Prvý rok s projektom FarmBioNet

Ani sme sa nenazdali a prvý rok projektu FarmBioNet je za nami. **Projekt začal 1.1. 2025**, aktívna spolupráca sa započala vo februári v Írskom Dubline na úvodnom workshope, ktorého sme sa aj my zúčastnili. Následne sme Vás oslovili s pozvánkou na **prvé on-line informačné stretnutie** o projekte a s výzvou na zapojenie sa do slovenskej národnej siete FarmBioNet. Tohto informačného stretnutia sa zúčastnilo viac ako 40 odborníkov a farmárov. V súčasnosti máme **v našej národnej sieti FarmBioNet zaevidovaných 35 členov**. V rámci 12 krajín, zapojených do **siete FarmBioNet, je celkovo viac ako 560 členov**.

Prvý rok bol zameraný hlavne na zber údajov formou dotazníkových prieskumov, možno sme boli niekedy až „moc otravní“, ale sme Vám vďační, že ste sa viacerí aktívne zapojili. Tieto vaše poznatky a skúsenosti sú pre nás veľkým zdrojom inšpirácie a informácii, ktoré budú ďalej vyhodnocované na európskej úrovni spolu s ďalšími partnerskými krajinami projektu. V prvom roku bol vytvorený zoznam **58 poľnohospodárskych postupoch podporujúcich biodiverzitu (PPPB)**, ktoré sme spoločne s vami hodnotili na 2 pracovných stretnutiach.

Pracovné stretnutia boli spojené s návštevou fariem a zdieľaním príkladov dobrej praxe praktizovaných postupov na podporu biodiverzity.

V júni sa konalo 1. pracovné stretnutie na farme Galloway v Smoleniciach, kde s nami jej majiteľ, p. Matiašovič, zdieľal skúsenosti s chovom dobytka a kôz, obnovou trávnych porastov i vytváraním vetrolamov v krajine

V októbri sme sa stretli na farme EkoRege u Petra v Dežericiach na 2. pracovnom stretnutí, kde nám p. Viktorín odovzdal svoje skúsenosti s aplikovaním regeneratívneho poľnohospodárstva pri chove dobytka, koní, ošípaných a pri pestovaní plodín. Tiež sme debatovali o význame zdravej pôdy pre produkciu potravín.

2. Rozhovory

Dr. Corinne Zurbruegg

spoločnosť **AGRIDEA**

členka konzorcia **FarmBioNet**

• **Súčasná situácia**

Švajčiarske poľnohospodárstvo je pod silným ekonomickým tlakom. Mnohé farmy vnímajú oblasti podpory biodiverzity ako stratu produkcie a príjmov.

• **Navrhované opatrenia**

Priame platby by sa mali viac zamerať na kvalitu a reálny prínos pre biodiverzitu. Dôležitá je aj väčšia flexibilita pre farmárov, viac poradenstva a výskum, ktorý ukáže, že ochrana biodiverzity a stabilné výnosy sa navzájom nevyklučujú.

• **Problém zapájania farmárov**

Do podobných iniciatív sa často zapájajú najmä farmári, ktorí sa už o biodiverzitu zaujímajú. Ťažšie je osloviť tých, ktorí sa tejto téme zatiaľ veľmi nevenujú.

• **Zmena pohľadu na biodiverzitu**

Je dôležité zvýšiť povedomie o tom, že biodiverzita nie je len povinnosť, ale aj forma dlhodobej ochrany úrodnosti pôdy, vody, opelenia a stability úrody.

• **Kroky do budúcnosti**

Potrebné je posilniť vzdelávanie a poradenstvo pre farmárov, zlepšiť kvalitu a prepojenosť biodiverzitných plôch, znížiť používanie pesticídov a dusíkatých vstupov a zaviesť priame platby založené na dosiahnutých výsledkoch.

Viac informácií na: <https://farmbionet.eu/corinne-zurbruegg-on-farming-for-biodiversity/>

Dr. Darco Znaor

výkonný riaditeľ holandskej nadácie AVALON,

člen konzorcia **FarmBioNet**

Biodiverzita ako základ udržateľnosti poľnohospodárstva

Trend komercializácie ekologických fariem:

- Nižšia rozmanitosť striedania plodín
- Úbytok krajinných prvkov a okrajov polí
- Zhoršovanie priaznivého stavu charakteristických biotopov

Agroenvironmentálne schémy EÚ

- Prispievajú k zlepšeniu biodiverzity aj u neekologických farmárov
- Finančné nástroje ako motivátor zmeny

Kľúč k úspechu

- Výmena poznatkov medzi farmármi
- Vzdelávanie a poradenstvo
- Budovanie dôvery

Holandský agrárny kolektívny model

- Podpora smeruje cez regionálne agrárne združenia, ktoré koordinujú opatrenia a sprostredkujú komunikáciu s vládou

Viac informácií na: www.farmbionet.eu/insights-from-dr-darko-znaor

3. Nová spolupráca na obzore

Otázka opeľovačov, podpory ich životného prostredia a ochrany sa stala spoločnou nosnou témou a naberá na významnosti v **novom partnerstve FarmBioNet a VALOR**.

Strategické partnerstvo

- Oba projekty oznámili spoluprácu s cieľom zvýšiť povedomie o ochrane opeľovačov a biodiverzity.

Zdieľanie vedomostí

- FarmBioNet prináša praktické poznatky z fariem, zatiaľ čo VALOR poskytuje vedecké dáta a nástroje o závislosti poľnohospodárstva od opeľovačov.

Spoločný cieľ

- Prepojiť ochranu biodiverzity s poľnohospodárskou praxou (od "z farmy na stôl") a zabezpečiť udržateľnosť.

4. Mladí farmári na Slovensku

Poľnohospodári sú stredobodom ochrany biodiverzity, pretože spôsob, akým hospodária s pôdou, priamo ovplyvňuje zdravie ekosystémov.

Podľa dostupných štatistických údajov vekové zloženie poľnohospodárov v EÚ nie je práve najpriaznivejšie. Len okolo 12% farmárov je mladších ako 40 rokov a vekový priemer farmára v EÚ je približne 57 rokov. U nás je situácia o niečo priaznivejšia. Slovensko má vyšší podiel mladých farmárov ako priemer EÚ – okolo 20%. Toto číslo však, žiaľ, stále naznačuje trend v našom poľnohospodárstve – a to vysoký podiel starších vekových skupín poľnohospodárov. Potreba osvojenia si nových technológií, postupov a trendov v modernom poľnohospodárstve kladie vysoké nároky na začínajúcich, ale aj zabehnutých farmárov. Zorientovať sa musia v spleti domácich aj európskych legislatívnych nariadení a pravidiel. V

nie práve jednoduchom podnikateľskom prostredí a vplyvom stigmy z minulosti tzv. roľníka sa im postupne vďaka tvrdej práci a vytrvalosti dostáva zaslúženého spoločenského uznania ako producentov lokálnych, kvalitných a predovšetkým bezpečných potravín.

Tento cieľ im pomáha naplňať aj **ASYF (Združenie mladých farmárov na Slovensku)**. Táto mimovládna organizácia združuje aktívnych, rodinných a malých farmárov, ktorí chcú inovatívne a moderne hospodáriť. Niektorí jej členovia sa stali aj členmi našej národnej siete FarmBioNet.

Ciele ASYF:

- Zastupovanie záujmov mladých farmárov na Slovensku
- Vzbudzovanie záujmu mladých ľudí o poľnohospodárstvo
- Odovzdávanie informácií mladým farmárom, ich vzdelávanie, koordinácia činnosti a ich zastupovanie na národnej a medzinárodnej úrovni
- Presadzovanie nástrojov, ktoré uľahčia začatie podnikania mladým farmárom v poľnohospodárskom sektore
- Organizovanie pravidelných odborných i priateľských stretnutí za účelom výmeny názorov a skúseností
- Propagácia poľnohospodárstva ako životného štýlu na vidieku

<https://www.asyf.sk/>

5. Študuj farmárstvo

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre otvára od akademického roka 2026/2027 na bakalárskom stupni štúdia študijný odbor **“Farmárstvo” na Fakulte agrobiológie a potravinových zdrojov**.

Profesijne orientovaný študijný program ponúka poznatky a praktické skúsenosti zamerané na poľnohospodárske systémy v konkrétnych agroklimatických podmienkach. Absolvent dokáže riadiť technologické procesy v poľnohospodárskej sústave, hodnotiť poľnohospodárske systémy podľa stanovených parametrov kvality, organizovať a riadiť chov zvierat pri zachovaní dobrých životných podmienok, pohody a zdravia, aplikovať inovatívne postupy s cieľom eliminácie environmentálnych dopadov a optimalizovať prenos živín z pôdy cez rastliny k zvieratám s cieľom produkcie kvalitných a bezpečných produktov a potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu.

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V NITRE
 FAKULTA AGRIBIOLÓGIE A POTRAVINOVÝCH ZDROJOV
 OTVÁRA V AKADEMICKOM ROKU **2026 - 2027**
NOVÝ PROFESIJNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM FARMÁRSTVO
 STUPEŇ ŠTÚDIA: BAKALÁRSKY
 FORMA: DENNÁ
 Dĺžka štúdia: 3 ROKY
 OBLASTI ŠTÚDIA:
 | chov hovädzoho dobytku, oviec, ošipáných a hydiny,
 | všeobecná zootechніка | genetika | všeobecná reprodukcia zvierat | rastlinná výroba | manažment ochrany rastlín | základy biologickej bezpečnosti | krmivárstvo | konzervovanie a úprava krmív | výživa zvierat
podnazelenu.sk
 PRIHLÁŠKY DO 30. APRÍLA 2026

6. Pripravované podujatia

V najbližších mesiacoch sa môžeme stretnúť:

Celoslovenské Dni poľa (celoštátna prehliadka odrôd poľných plodín, ochrany a výživy plodín, poľnohospodárskej techniky a živočíšnej výroby) sa tento rok uskutočnia v dňoch 9. a 10. júna 2026 v Dolnej Krupěj, kde by sme chceli propagovať aj sieť FarmBioNet a prvé príklady poľnohospodárskych postupov priaznivých pre biodiverzitu (PPPB), ktoré boli doteraz spracované popularizačnou formou v rámci projektu. Radi sa s vami stretneme a porozprávame pri našom stánku.

V poslednom informačníku sme Vám zdieľali ponuku účasti na **medzinárodnom stretnutí farmárov siete FarmBioNet**, ktoré sa uskutoční od 22. júna do 24. júna 2026 v Sighisoare v Rumunsku. Zo Slovenska sa plánujú tohto podujatia zúčastniť 2 farmári za účasti 2 riešiteľov projektu. Dúfame, že toto stretnutie bude pre všetkých zúčastnených inšpiratívne a budú môcť s nami pozdieľať svoje skúsenosti.

Ďalšie **stretnutie národnej siete FarmBioNet**, spojené s návštevou farmy, je plánované v druhom polroku 2026. Ak by ste radi zdieľali vaše skúsenosti a privítali účastníkov nášho ďalšieho pracovného seminára na vašej farme – ozvite sa na marta.dobrovodska@savba.sk alebo telefonicky (02-32293604).

Kalendár ďalších zaujímavých podujatí nájdete aj na: <https://polnoinfo.sk/podujatia/najblizsie/>

Zaujímavosti o biodiverzite

Vedeli ste...

...že aj biodiverzita má svoj deň?

Vždy 22. mája, už od roku 1993, oslavujeme **Medzinárodný deň biologickej rozmanitosti**. Bol vyhlásený Organizáciou Spojených národov (OSN) s cieľom zvýšiť povedomie o dôležitosti biologickej rozmanitosti a jej ochrane. Tento deň oslavuje rozmanitosť života na Zemi na všetkých úrovniach, od jednotlivých druhov po ekosystémy. Pripomíname si aj prijatie **Dohovoru o biodiverzite (1993)**.

Ďalšie informácie

Ak sa **chcete dozvedieť viac o projekte**, navštívte našu webovú stránku <https://www.uke.sav.sk/farmbionet/> alebo <https://farmbionet.eu/>, ako aj naše sociálne siete Facebook, LinkedIn, X, Instagram, YouTube a Bluesky.

Ak ešte nie ste členom národnej siete a projekt Vás zaujal, môžete sa prihlásiť **do Národnej siete FarmBioNet na Slovensku** vyplnením prihlášky na <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/Farmbionet> , alebo cez

FarmBioNet je financovaný z rámcového programu Európskej únie Horizont Európa v rámci projektu č. 101082102. Číslo grantovej dohody: 101182942.

Newsletter č. 5 zostavili: Noémi Matušicová, Jana Špulerová, Marta Dobrovodská. Ak by ste mali akékoľvek dotazy o projekte, alebo podnety, príklady dobrej praxe, ktoré by ste chceli zdieľať v ďalšom čísle newslettera, neváhajte nás kontaktovať: jana.spulerova@savba.sk

Spolupracujúce partnerské krajiny sú financované SERI. Uvedené názory a stanoviská sú však výlučne názormi autora (autorov) a nemusia sa zhodovať s názormi Európskej únie alebo Európskej výskumnej výkonnej agentúry. Európska únia ani poskytovateľ grantu nenesú za ne žiadnu zodpovednosť.

